

ÓVODAI NEVELÉS CÉLJA

lési cél az egyéni nevelési programot, az egyéni adottságok, képességek fejlesztését is magába foglalja.

Minden emberben csak a benne rejlő, rá jellemző adottságok, képességek jelen. Az egyéni fejlesztésre nehéz általános, elméleti szabályokat fogalmazni. A megvalósítás, a megvalósíthatóság is sok tényező függvénye: az örökletes tényezők, az adott társadalmi lehetőségek, a környezeti feltételek, a nevelési hatások, az egyéni tevékenységek rendszere, az önmegvalósítás.

Az egyéni bánásmód a személyiség fejlesztésének mint összetett folyamatnak a módszere. Más és más a gyermekek fejlődési tempója, különböznek egymástól testi, idegrendszeri sajátosságaikban, tapasztalataikban, képességeikben, érzelmeikben, érdeklődésükben, aktivitásukban. Az egyéni bánásmód elvének megvalósítása azt jelenti, ha az óvodai nevelés céljában megfogalmazottakat, ill. az egyes óvodai csoportokban megfogalmazott célkitűzéseket „minden egyes gyermek számára közeleivé, érthetővé, érzelmileg elfogadhatóvá, vonzóvá” (ONP. 61. o.) tudjuk tenni.

Az egyéni bánásmódot minden gyermekre és minden helyzetre vonatkoztatva érvényesíteni kell. Ennek feltétele a gyermekek életkori és egyéni jellemzőinek ismerete. Az egyéni különbségek leginkább a társas érzelmi sajátosságokban tűnnek ki. A gyerekek eltérnek egymástól az értelmi képességek fejlődési tempójában és fejlettségi szintjében is. Mindez figyelmet követel a dajkától is azokban a helyzetekben, amikor munkája, tevékenysége akár közvetlenül, akár közvetve is kapcsolódik a gyermekhez.

A differenciált fejlesztés a személyiségfejlesztés "részterületein" való lemaradást pótolja. Ha pl. a nagycsoportos Pistike még mindig nem tudja bekötni a cipőfűzőjét, akkor türelmesen segít neki öltözköskor a dajka is, hogy mielőbb legyen sikerélménye ezen a területen is.

2. Az óvodai nevelés célja

Az óvoda folytatja a bölcsőde vagy a család nevelőmunkáját a maga eszközeivel: megszervezi a gyerekek környezetét, tevékenységét, társas kapcsolatait, ezzel előkészíti és magalapozza az iskolai nevelést.

10. Az óvoda a magyar nevelési rendszer szerves része. Célja: a 3-6, illetve 7 éves gyerekek teljes személyiségének sokoldalú, harmonikus

fejlesztése, illetve a fejlődés tudatos elősegítése. Fontos, hogy az óvodában a gyermekek a 3-4 évet *barátságos környezetben* töltsék el és jól érezzék magukat. Tanuljanak meg játszani. A játék a gyermek alapvető tevékenysége és erre megfelelő időt kell kialakítani. *Sajátítsák el a leg-
alapvetőbb viselkedési és magatartási formákat.* A fejlesztés szerves része az iskolai alkalmasság elérése. Nagy hangsúlyt helyez az egyéni (individuális) fejlesztésre, az egyéni képességek mind magasabb szintű kifejlesztésére.

Az óvodai nevelés alapvető kerete az érzelmi (emocionalis) biztonság megteremtése melyben az óvodai nevelés feladatai maradéktalanul megvalósulhatnak.

3. Az óvodai nevelés feladatai

Ahhoz, hogy az óvodai nevelés célkitűzései megvalósuljanak, az alábbi feladatokat kell megoldani a nevelőmunkában. Ebben a folyamatban a maga sajátos területein a dajkáknak is fontos szerep jut.

a) A testi fejlődés biztosítása

- egészségesek, edzettek, alkalmazkodóképesek legyenek a gyermekek
- mozgásuk legyen összerendezett
- megfelelő egészségügyi szokások alakuljanak ki (pl. WC használata és az azt követő kézmosás szokásának kialakítása)
- alapvető testi szükségleteiket ismerjék meg, illetve ismerjék fel és azokat tudják kielégíteni.

b) Mentális-értelmi képességek fejlesztése

- a környező valóság tapasztalati úton való megismerése, összefüggések óvónő irányításával történő észrevétele
- észlelési és finommotoros képességek fejlesztése (pl. öltözködésnél türelemmel kivárni a cipő befűzését, a ruha begombolását, a letett ruha összetűrését stb.)
- egyszerű gondolkodási műveletek alkalmazása
- ismeretek emlékezetben tartása (pl. naposi munkánál az asztal terítése vagy öltözködésnél a bal jobb fogalmak gyakorlása stb.)
- önálló feladatmegoldó képesség kialakítása

- gondolataik, érzéseik kifejezése (pl. beszélgetés kezdeményezése az óvodába érkezéskor vagy öltözködéskor stb.)

c) Közösségi-szociális képesség fejlesztése

- legyen vonzó a gyermek számára az óvoda
- alakuljanak ki az emberi együttélés alapvető szokás-szabályai (pl. köszönés, udvariasság, ezek betartására figyelmeztetés, példaadás stb.)
- segítse az óvoda az érzelmekre épülő kapcsolatleremtő képesség kialakulását (pl. barátság, figyelmesség, segítőkészség stb.)
- alapozza meg a feladattudatot, a feladattartás képességének kialakulását.

4. Az óvodai nevelés rendszere

Az óvodai nevelés szerteágazó, ugyanakkor egymást szervesen, komplex módon kialakuló tevékenység-struktúrája adja az óvodai nevelés teljes rendszerét.

Elemi: a) A nevelés alapvető keretei:

- gondozás;
- egészséges életmódra nevelés;
- közösségi nevelés és egyéni bánásmód érvényesülése.

b) A gyermekek főbb tevékenységformái

- játék – elsődleges és alapvető;
- munka;
- tanulás.

c) A gyermeki tevékenységek tartalma – nevelési területek

- anyanyelvi nevelés – beszéd, kommunikáció;
- irodalmi, vizuális, zenei és környezet megismerésére nevelés;
- a matematikai és testi nevelés.

d) A nevelési szintek

- család
- bölcsőde
- iskola
- közművelődési intézmények

} a szintekkel
való együttműködése
az óvodának

Az óvodai nevelés, tevékenység eredménye a gyermek fejlődése, amely az érés és tanulás együttes következménye.

Comenius Rt. Pécs 1998,
pedagógiai, pszichológiai
társsegítés és Elősegélynyújtás
útanismertetés

5. A pedagógiai tevékenység általános elvei

Mivel az óvodás gyermek életkori sajátosságaiból eredően kiszolgáltatott, ezért az óvodai nevelésben a következő pedagógiai elveket figyelembe kell venni:

- a kisgyermek **emberi méltóságának, jogainak biztosítása, a gyermek tisztelete;**
- a család, a szülő és az óvoda, óvónő, dajka kölcsönös bizalmának alapja **a pedagógiai etika**, illetve annak betartása;
- **az óvónő, dajka modellszerepe** meghatározó a gyermek számára a szociális tanulás során, de nevelői stílusa, beállítódása, magatartása a családi nevelés számára is minta lehet;
- **az óvónő, dajka magatartása, melynek fő jellemzője a tolerancia, a gyermekek egyéni különbségeinek tiszteletben tartása, a szeretet és az őszinte érdeklődés, elfogadás.**

Fontos, hogy az óvodában a gyermekek a 3-4 évet barátságos környezetben töltsék el és jól érezzék magukat. Tanuljanak meg játszani. A játék a gyermek alapvető tevékenysége, és erre megfelelő időt kell biztosítani. Sajátítsák el a legalapvetőbb viselkedési és magatartási formákat.